

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
नृत्यकला पारंगत (एम.ए.) भरतनाट्यम्

A

परीक्षा : जून : २०२३

प्रथम वर्ष

विषय : ललितकलांचा अभ्यास (20E MAB 111)

दिनांक: ८/०६/२०२३

गुण: १००

वेळ: स.१०.०० ते १.००

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत २) सर्व प्रश्नांना समान (२०) गुण आहेत.

- प्र.१ देवदासी परंपरेपासून ब्रिटिश काळात 'सदिरअट्टम्' मध्ये कोणते महत्त्वपूर्ण बदल घडून आले? (२०)
- प्र.२ भारतीय शास्त्रीय नृत्यशैलीमध्ये ब्रिटिश काळ आणि स्वातंत्र्योत्तर घडलेल्या विशिष्ट बदलांविषयी सांगून त्यांतील ज्येष्ठ नृत्य गुरूंच्या कार्याविषयी लिहा. (२०)
- किंवा
- इ.कृष्ण अय्यर आणि रुक्मीणी देवी अरुंडेल यांनी भरतनाट्यम्च्या विकासासाठी दिलेले योगदान विशद करा.
- प्र.३ नृत्यासाठी आवश्यक साहित्य आणि संगीत कोणत्या प्रकारचे आहे आणि काळाप्रमाणे ते बदलत गेलेले आहे का, याविषयी स्पष्टीकरण द्या. (२०)
- प्र.४ नायिका ही संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करून नृत्यात व भारतीय लघुचित्रात नायिका कशा दाखवल्या जातात ते स्पष्ट करा. (२०)
- प्र.५ नृत्य व शिल्प यांतील संबंध स्पष्ट करून कथनशैली ही नृत्यात व शिल्पात कशाप्रकारे दिसून येते हे उदाहरणांसहित स्पष्ट करा. (२०)
- किंवा
- भारतीय शास्त्रीय नृत्य शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्राचीन चित्र, शिल्प आणि साहित्याची जाण असणे आवश्यक का आहे ते स्पष्ट करा.

English Translation

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) All Questions carry equal (20) Marks.

- Q.1 From the Devadasi Tradition ,what were the major changes happened in Sadir Attam during the British Era? (20)
- Q.2 What were the major changes happened in Indian classical dances,during the British Era and post-Independence , also write the contributions of the dancers who evolved these dances. (20)
- OR
- Explain the contributions of E.Krishna Iyer and Rukmini Devi Arundale for the evolution of Bharatnatyam.
- Q.3 Explain about literature and music used for dance and explain its importance.Write about the changes if finds by the period. (20)
- Q.4 Explain the term 'Nayika' and explain how Nayikas are represented in dance and Indian miniature Paintings. (20)
- Q.5 Explain the connection between Dance and sculptures and elaborate the 'Narrative Elements' in dance and sculpture with appropriate examples. (20)

OR

As a learner of Indian Classical dance,we should have knowledge of ancient painting-sculptures as well as literature,explain it.